

Előszó helyett

A 2004. évi programsorozat felvezetése a Magyar Népfőiskolai Társaság és koordinációs partnere, a Magyar Művelődési Intézet tollából:

*„Ha egy álom közel kerül
a megálmodóhoz, az azért történik,
mert az életüket az álmaikhoz
igazítva szervezték meg;
minden cselekedetüket
az álmuk határozta meg.
Abban a pillanatban, amikor
egy álmodozó csatlakozik
egy másikhoz, máris egy fokkal
csökkent a távolság az álom
és a megálmodott élet között.
Mi éppen így fejlesztettük
Napról napra tovább
a közművelődést”*

(Paulo Freire)

A Nemzetközi Felnőtt Tanulók Hete véghezvihető álmok beteljesüléséhez kíván utat mutatni. Lehetőséget teremt arra, hogy felismerjük a tanulásban rejlő változtató erőt, és önművelésünk segítségével megváltoztassuk életkörülményeinket akár egyéni, akár közösségi szinten. Ahogy Jacques Delors, az UNESCO "Nemzetközi Bizottság az oktatás XXI. századra vonatkozó kérdéseiről" elnöke megfogalmazta: „Az egész életen át tartó oktatás a kulcs, amely által birtokba lehet venni a XXI. századot”; amellyel leküzdhetővé válik az egyéni tehetetlenség, meggátolható egy kedvezőtlen élethelyzetben való megrekedés, orvosolhatóak a család hétköznapi gondjai. Az ünnep középpontjában a felnőtt tanuló áll, aki szorgalmas tanulással befejezi hiányos iskolai tanulmányait, kitanul egy új szakmát, elsajátít egy idegen nyelvet, vagy „csupán” szélesíti érdeklődési körét.

Találkozási pont. Önmagunk és a bennünk rejlő lehetőségek között, munkánk és hobbink számára, vagy közösségi szinten az érdeklődés és az elsajátítandó készségek, és képességek közt. Kapcsolódási teret ad szervezeteknek és intézményeknek közös munkaterületek feltárására, illetve megteremtí a párbeszéd lehetőségét a kormányzati és a civil szektor között, s nem utolsósorban azon igyekeznek, hogy mindezekről tájékoztatása a médiát és minél nagyobb teret hódítson annak műsoridejében vagy lapjain a sokrétű tevékenységek bemutatásával.

Fontos felmutatnia minden társadalomnak az ünnep megélésének fontosságát. *A tanulás megünneplése független kell hogy legyen az aktuális politikai*

irányzatoktól, ahogy minden országban különleges hangsúlyt kap pártoktól és politikai ideológiáktól mentes volta, civil, ökomenikus és plurális jellege.

A Magyar Népfőiskolai Társaság, partnereivel 1997 óta dolgozik a nemzetközi szinten Felnőtt Tanulók Hetének elnevezett rendezvénysorozat meghonosításán, így „A művelődés hete – a tanulás ünnepe” harmadik országos programsorozatának újtára bocsátása már egy korábban megkezdett folyamat újabb mérföldköve. Célunk az élethosszig tartó tanulás kultúrájának megteremtése, amely megszünteti az alap-, szak- és általános felnőttképzés, az írni-olvasni tudás és az egyéb kompetenciák megszerzése közötti hagyományos határokat az által, hogy ezek egymást erősítő és kiegészítő jellegét hangsúlyozza. Olyan társadalmi környezet megteremtésére kívánjuk felhívni a figyelmet, ahol a felnőttkori tanulást jognak és az igazságos, fenntartható fejlődés eszközeinek tekintik; ahol a felnőttkori tanulást a demokratikus és eredményes közösségek megteremtésének nélkülözhetetlen összetevőjeként kezelik.

Eltökélt szándékunk, hogy *A művelődés hete* – ahogy az elmúlt három évben is – ezeket az üzeneteket juttassa el a társadalom minél szélesebb rétegeihez.

MNT, MMI

Ezekkel a gondolatokkal kívánjuk megszólítani mindazokat, akik résztvevői vagy kitartó feladatvállalói az idei igen nehéz szervezésű ünnepnek. Az MNT, mint a program főkoordinátora eltökélt-ségből és a nemzetközileg elismert kezdeményezés állhatatos híveként nem mentegetőzni, másokra mutogatni akar. A következőkben mindössze az a célunk, hogy ismertessük röviden a szakma nyilvánosságával és a hozzánk csatlakozókkal, *melyek voltak azok az okok, amelyek szinte lehetetlenné tették az idei programok megrendezését.*

Az Országos Felnőttképzési Tanács, mint *A művelődés hete* védnöke az év elejétől kezdődően több alkalommal is kijelentette ülésein, hogy a programsorozatot határozottan támogatni javasolja anyagilag is. Az ígéret a Nemzeti Felnőttképzési Intézet közreműködésével kellett volna, hogy megvalósuljon. A tavalyi 14 ezer ember és több mint 30 szervezet részvétele vélhetően nem nyújtott kellő „fedezetet” arra, hogy még időben támogatást vagy pályázati lehetőséget nyújtsanak. A tavasz elejétől nyár végéig húzódozó értetlenséggel, bürokráciával és informá-

cióhiánnyal tűzdelt időszakot augusztusban egy pályázat kiírása zárta le, melynek jogszerűségét és egyáltalán létét azóta is vitatja a sajtó, ugyanakkor az utófinanszírozásos pályázat elbírálásra sem kerül a programok indulásáig. Az MNT arra kényszerült, hogy az eddigi gyakorlattól eltérően partnereit ne támogassa közvetlenül, hanem egyéni pályázásra szólítsa fel. Egy olyan kiírásnak való megfelelés maradt a programok támogatására az egyetlen lehetőség, ahol kizsoru- lni igen sok kis – és civil – szervezet, valamint azok, akik nem rendelkeznek felhalmozott nagy összegekkel az utófinanszírozás vállalására. *A művelődés hete* partnerei, kulturális és oktatási civil szereplők többségükben mindkét kategóriába beleestek.

Az összes érintett – ideértve azokat is, akik érthetően, a végtelen bizonytalanság következtében az év során kiléptek a szervezők köréből – nevében kijelenthetjük: az Országos Felnőttképzési Tanács és a Nemzeti Felnőttképzési Intézet támogatása sajnos nem ért célba, az ünnep megvalósulását nem segítette, és a további összetett körülményekből adódó, hónapokon át tartó bizonytalan állapot az MNT, de legfőképp A Művelődés Hete hitelét rontotta. Bízunk benne, hogy az 1997-es első lépések és az azokat követő sikertelenség nem ismétlődik meg és a rendezvény életképes marad. Tudjuk, hogy emberi erőben, tenni akarásban és elhivatottságban az ország több pontján munkálkodó szervező partnereink (és azok, akiket a pénzügyi kilátástalanság tántorított csak el ettől), messze felülmúlják azokat, akik elfogadják, hogy ne legyen Magyarországon ilyen ünnepe a felnőttképzésnek. Egy olyan hete *az élethosszig tartó tanulásnak*, amikor nem szakemberek állnak csupán a középpontban, hanem azok is, akik ezt nap nap után a képző vagy a felnőtt tanuló oldalán valóságként megélik.

Beszámolónk nem lenne teljes, ha nem sorolnánk fel azokat, akik kitartóan segítettek idén is a Magyar Népfőiskolai Társaság és a Magyar Művelődési Intézet munkáját: *Civil Rádió, Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium, Magyar Rádió Rt., Magyar Televízió Rt, Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány, Nemzeti Kulturális Alap, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma.*

Köszönjük nekik.

Fesztbaum Zsófia